

Unul dintre ctitorii învățământului ingineresc din țara noastră, educator complex, fondator al Gazetei Matematice

Nu departe de București, la circa 26-30 km se află comuna Dascălu, în perimetrul căreia se găsea, în cea de-a doua jumătate a secolului 19 și satul (cătunul) Stoienoaia. Aici, pe moșia fraților Constantin și Iosif Darvari, a fost chemat ca administrator, un om harnic și cinstit, proaspăt căsătorit, Nicolae Ionescu. Aici a venit pe lume Ion, cel de-al doilea copil al tinerei familii MariaAtina și Nicolae Ionescu, la 4 decembrie 1870. Cei apropiați îi spuneau Iancu. După el s-au mai născut încă trei frați: Iosif, Cristi și Alexandru.

Începe școala la țară, în comuna Dascălu, unde urmează doar prima clasă, când părinții au văzut că era dornic de învățatură și deosebit de inteligent, motiv pentru care l-au adus la București și l-au înscris la Școala Clementina, apoi la Școala de Roșu nr. 1. Cum retribuiția tatălui era destul de modestă, cei cinci copii au fost crescuți cu mare greutate. Nu împlinise zece ani când tatăl se îmbolnăvește grav și se internează la Spitalul Colțea.

Fiind conștient că boala este gravă și nu va avea scăpare, dorește să îl vadă pe fiul său Ion, iar după câteva zile va pleca pentru totdeauna din această lume. Mai târziu, Ion Ionescu a relatat despre această ultimă discuție cu tatăl său și povestește: (...) Atunci mi-a spus să citesc mult și să învăț bine ca să pot îngriji de mama mea când voi fi mare. Am înțeles că nu are să trăiască mult și m-a apucat un plâns de nici nu știu când am fost dus acasă. Cuvântul lui l-am păstrat cu sfințenie, fiindcă am învățat cu toată străduința și am stat cu mama până la moartea ei... Pe dânsa am avut-o ca exemplu de muncă și de conștiință la îndeplinirea datoriei; de la ea am luat spiritul de corectitudine, de economie, de trai modest. (...) Din cauza grelei situații materiale a fost obligat să renunțe la înscrierea la liceu și să dea concurs la o școală comercială, care avea o durată de cinci ani, după

care se putea angaja, pentru a-și câștiga existența.

Printr-un concurs de selecție severă obține o bursă de învățatură pe întreaga perioadă a școlarizării. Pentru a fi bine pregătit, în profesia ce a fost nevoit să o urmeze, în fiecare vară, vacanța era un bun prilej de a lucra temporar la contabilitate. Tot în această perioadă a școlarizării, a avut fericita ocazie de a-l avea ca profesor de chimie, pe doctorul C. I. Istrati, la care expunerile sale erau clare și însoțite întotdeauna de lecții de viață. Mai târziu, nu a uitat această perioadă și l-a adoptat ca model în activitatea sa didactică. După terminarea școlii, i s-a oferit un post la București, dar după o îndelungată chibzuință, a ajuns la concluzia că este mai rentabil să lucreze la moșia lui Iosif Darvari, chiar dacă salariul era mai mic, deoarece i se asigura locuință și întreținerea propriu-zisă, iar munca îl solicita mai mult în lunile de vară. Iarna însă, avea mai mult timp liber, pe care-l folosea pentru cultură și pregătirea în vederea realizării visului său de a urma o facultate.

Citea mult, orice-i cădea în mână, dar mai ales cărțile de matematică, care-l pasionau cu adevărat. Rezultatul acestei preocupări continue, a învățatului singur și amintindu-și în permanență de sfatul tatălui său, se prezintă la concursul de admitere în anul preparator (așa era atunci) în anul 1889, unde reușește primul. Acest succes excepțional a fost aureolat și de obținerea unei burse de studii. Același succes l-a avut și în anul următor, când devine cu adevărat student în anul întâi la Școala Națională de Poduri și Șosele. Foarte ordonat, chibzuit și econom, a putut să-și ajute și pe cei rămași de acum, indirect, în grija sa, dând meditații și traducând cărți. Ca student, a avut profesori care i-au devenit modele pentru viață. Putem aminti astfel pe Anghel Saligny - un mare inginer, creator cu o vastă experiență profesională, dar și un om de înaltă cultură.

INDEPENDENȚA ROMÂNĂ

Independența prin Cultură

S-a dovedit chiar un sprijinitor al învățământului, pentru că la rugămintea profesorului Gheorghe Kirilov, va redacta cursul de mecanică rațională. Termină studiile în anul 1894 și devine inginer diplomat, obținând cea mai mare medie ce nu s-a mai acordat nici unui absolvent până atunci. În acest an, rezultatele la concursul de admitere la Școala Națională de Poduri și Șosele au fost deosebit de slabe; sub așteptări și la studenții sau elevii de liceu. Oarecum îngrijorați de această situație, cinci tineri ingineri: Victor Balaban, Vasile Cristescu, Ion Ionescu, Mihai Raco și Ioan Zottu s-au întâlnit și în urma discuțiilor, au ajuns la concluzia că este necesară înființarea unei reviste de matematică pentru elevii liceelor din România.

Contribuind fiecare, au strâns suma necesară apariției revistei și materialul ce va fi introdus în paginile acesteia, astfel că la 15 septembrie 1895 a apărut primul număr al Gazetei Matematice ce a avut ca deviză: entuziasm, armonie, muncă, sacrificiu. Alături de acești entuziaști fondatori au mai venit: Emanoil Davidescu, Mauriciu Kinbaum, Nicolae Nicolescu, Tancred Cristescu și Andrei Ioachimescu, care au lărgit colegiul redacțional. Câștigându-și un prestigiu recunoscut în rândul profesorilor de matematică și al elevilor, la Valea Călugărească, în anul 1909, are loc o întâlnire a membrilor redacției gazetei, care au hotărât înființarea Societății Gazeta Matematică. Din această redacție, Ion Ionescu-Bizet, a făcut parte, aducându-și contribuția în mod exemplar, timp de 44 de

ani fără întrerupere. După obținerea diplomei de inginer, a fost numit imediat inginer asistent la Direcția Generală a Căilor Ferate din România și primit ca membru al Corpului Tehnic.

În această calitate participă la lucrările liniei ferate Cernavodă - Constanța și noua linie ferată București - Fetești, unde conduce montarea primului pasaj de lângă Fetești. Aici va lucra alături de muncitori cu aceeași îmbrăcăminte (salopete). Într-una din zile vine în vizită pentru a vedea cum merg lucrările pe șantier, directorul, profesorul inginer Gheorghe I. Duca și-l invită pe Ion Ionescu pentru o discuție profesională, în vagonul său. Cu emoție și modestie, el se scuză, spunând că nu are ținuta potrivită pentru această onoare, deoarece fiind pe șantier, este murdar.

Foarte politicos și binevoitor Gh. I. Duca îi spune: Nu sunteți murdar. Această prezentare este cea mai bună carte de vizită a dumneavoastră. Suprastructura metalică a podurilor, la sfârșitul secolului 19, nu putea fi realizată în țară, motiv pentru care Ion Ionescu, fiind de acum la Serviciul Podurilor, va fi împuternicit pentru recepționarea acestora în străinătate (Franța și Germania), unde rămânea mai multe luni de zile. Având de acum o experiență dar și o bună pregătire, este însărcinat cu organizarea atelierelor de confecții metalice, pentru consolidarea liniei ferate Ploiești - Predeal (1898-1899) și promovat șef de secție. La 1 ianuarie 1900 este numit subdirector, apoi director, la Serviciul Hidraulic din București, unde va studia devierea apelor râului Siret spre Prut și verificarea tuturor proiectelor lucrărilor mai importante, prevăzute a se executa pe diverse râuri - mai ales a proiectelor podurilor. Una din cele mai importante lucrări a fost aceea de proiectare și executare a podului metalic peste canalul Sfântul Gheorghe de la Giurgiu, pentru a se realiza o dublă legătură a

portului cu restul țării: șosea rutieră și cale ferată.

Datorită formei de relief a terenului, inginerul Ion Ionescu a găsit soluția cea mai bună și a prezentat-o marelui constructor care a fost Anghel Saligny. Acesta a rămas impresionat de soluția adoptată și a fost într-un tot de acord pentru proiectare și execuție. Astfel a fost construit și intrat în exploatare, primul pod în unghi pe plan orizontal din lume, în anul 1905, care a fost elogiou apreciat, atât în Europa cât și în America. Această lucrare, unică de felul ei, a rămas și astăzi, după mai bine de 100 de ani cunoscută sub numele de Podul Bizet. Din păcate a fost o lungă perioadă dat uitării și el poate fi folosit astăzi doar pentru pietoni. În timpul războiului româno-bulgar (1913- 1914) a fost mobilizat la calea ferată având gradul de locotenent, unde a pus în funcțiune o serie de feriboturi improvizate. Când s-a declarat și România beligerantă, în Primul Război Mondial (1916-1918), era de acum o personalitate bine cunoscută ca inginer, om de știință și profesor, motiv pentru care a fost mobilizat la Marele Cartier General și unde a fost însărcinat cu coordonarea lucrărilor de reabilitare a căilor ferate și a podurilor distruse de inamic.

Pentru activitatea sa deosebită în cadrul armatei, a fost avansat la gradul de căpitan în rezervă și decorat cu Ordinul Bărbăție și Credință, gradul 1. A desfășurat o activitate deosebită, mai ales ca apărător al inginerilor români, în cadrul Societății Politehnice, înființată la 30 noiembrie 1881, cu ocazia inaugurării primei linii de cale ferată, proiectată și construită de ingineri români, între Buzău și Mărășești. Este admis în această societate în 1899 și timp de 13 ani va fi secretarul acesteia. Este ales apoi vicepreședinte între 1923-1932 și în continuare președinte între 1932-1934. În perioada cât a fost secretar a elaborat Istoricul Societății Politehnice. Pentru meritele sale deosebite, este ales în

1919, membru corespondent al Academiei Române - Secția Științifică.

Vezul și bun de plată:
Directorul Șantierului:
Ionescu

Cu această ocazie, academicianul Gheorghe Țiclea rostește cuvântul de primire și în final adaugă: Așadar, inginer distins, profesor eminent, scriitor ales, luptător pe tărâmul cultural, domnul Ionescu socotesc că are toate însușirile spre a fi ales membru corespondent al Academiei Române. Cariera didactică a început-o după trei ani de la absolvirea facultății, ca profesor de matematică la Școala de Telegrafie din București, timp de un an. Apoi este numit suplinitor la Catedra de Mecanică aplicată la Stabilitatea Construcțiilor și Rezistența Materialelor de la Școala Națională de Poduri și Șosele, până în anul 1903, când devine profesor titular de lucrări grafice. Din anul 1914 până la pensionare, ca urmaș al lui Anghel Saligny, este profesor titular la Catedra de Poduri.

Adept al îmbinării teoriei cu practica, a mers întotdeauna în tandem: profesor, inginer și cercetător științific. S-a călăuzit astfel după trei principii pe care le-a respectat întocmai: profesorul să fie răspunzător de timpul pe care elevii îl pierd la școală, la cursuri și lucrări; de a face în așa fel încât elevii să iasă din școală cu încredere deplină în ei; seriozitate în îndeplinirea datoriei. Mărturisește chiar el: Mi-am impus mie, să fiu sever cu mine însumi și apoi cu elevii. În testamentul său, scris la 12 august 1946, spune: La înmormântarea mea să nu se țină discursuri. După mai bine de o lună la 17 septembrie 1946, a plecat în lumea veșniciei și i s-a respectat dorința.

Prof. Univ. Dr. Gheorghe Țiclea